

RENATA WAWRZY尼亚K-BESZTERDA
Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

ZESPÓŁ PEDAGOGIKI SZKOLNEJ

Zespół Zadaniowy Pedagogiki Szkolnej przy KNP PAN został powołany przez Wiceprzewodniczącą KNP PAN prof. zw. dr hab. Marię Dudzikową na spotkaniu założycielskim 27 czerwca 2008 roku. Zespół zatem działa już drugą kadencję¹. Naszą ideą jest otwarcie się na szerokie środowiska akademickie, stwarzanie płaszczyzny do współpracy na rzecz rozwoju własnego i dobra wspólnego, przyczynianie się do integracji środowisk wokół ważnych problemów naukowo-badawczych i dydaktycznych związanych ze szkołą jako strukturą i układem stosunków społecznych. Zadania realizowane przez Zespół są zogniskowane wokół trzech podstawowych celów sformułowanych już na początku naszej działalności, a mianowicie:

1. „Uczyć się szkoły” (poszerzanie naszej wiedzy z teorii i praktyki edukacji szkolnej oraz metodologii jej badań).
2. „Uczyć szkoły studentów” (skuteczne przekazywanie tej wiedzy studentom – przyszłym nauczycielom – transformacyjnym intelektualistom).
3. Angażowanie się w procesy zmieniania szkoły (przerwanie nieobecności pedagogów akademickich w mediach i innych forach publicznej dyskusji).

W pracach Zespołu bierze udział kilkadziesiąt osób reprezentujących kilkanaście krajowych ośrodków naukowych (APS, ChAT, DSW, UAM, UJK, UKW, UMK, UP, UW, USz, UŚ, UZ, WSP ZNP i in.) Zasadniczą formą naszej pracy są cyklicznie organizowane seminaria naukowe, w których uczestniczą osoby działające w Zespole oraz zaproszeni goście. Posiedzenia mają podobną strukturę: tematyczne wystąpienia, dyskusje nad nimi, przegląd nowości wydawniczych oraz omówienie spraw bieżących.

W bieżącej kadencji odbyło się **14 spotkań**, miejsce obrad zależne było od podejmowanej problematyki (Uniwersytet Warszawski, Uniwersytet Mikołaja Kopernika, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza). Merytorycznie nasza aktywność była skoncentrowana wokół dwóch głównych zadań mieszczących się w przypomnianych na wstępie sprawozdania celach:

---

¹ Por. omówienie działalności Zespołu autorstwa prof. Marii Dudzikowej zamieszczone w *Roczniku Pedagogicznym* t. 33, 2010.

1) sporządzenie *Bilansu dekady: co/jak/gdzie/ napisano/mówiono/robiono o i w edukacji szkolnej w Polsce w pierwszej dekadzie XXI wieku? Co z tego wynika dla akademickiej praktyki?*

2) podjęcie prac nad raportem pt.: *Pedagogika szkolna w badaniach naukowych, kształceniu akademickim i w sferze publicznej.*

W ramach pierwszego z zadań przygotowane zostały cząstkowe analizy i diagnozy zaprezentowane w ramach kolejnych seminariów (10 wystąpień). Dotyczyły one wiedzy o uczniu na podstawie badań polskich i międzynarodowych (prof. A. Wiłkomirska, UW), wpływu polityki edukacyjnej Unii Europejskiej na szkolnictwo w wybranych krajach (prof. E. Putkiewicz, UW), oceniania i egzaminowania w polskich szkołach (prof. Renata Nowakowska-Siuta), obecnego statusu dyrektora szkoły (dr B. Tołwińska, Uniwersytet w Białymstoku), kwestii związanych z poprawnością polityczną w szkole (dr hab. M. Groenwald, UG), szans zmiany na lepsze w szkole (prof. A. Kłakówna, Akademia im. Jana Długosza w Częstochowie), rosnącej fali korepetycji w świecie (prof. Marc Bray).

Drugie zadanie – przygotowanie raportu pt.: *Pedagogika szkolna/ pedagogika szkoły w badaniach naukowych, kształceniu akademickim i w sferze publicznej* ma charakter długofalowy, przewidziane jest na dwie kadencje. Prace te koordynowała prof. zw. dr hab. Beata Przyborowska. W pracach powołanego podzespołu badawczego aktywnie uczestniczyli przedstawiciele pochodzący z różnych środowisk naukowych: dr hab. Renata Nowakowska-Siuta, prof. CHAT, dr hab. Inetta Nowosad, prof. UZ, dr Natalia Bednarska WSP ZNP.

W toku dyskusji przyjęliśmy, że pierwszym etapem będzie rozpoznanie obecności pedagogiki szkolnej/pedagogiki szkoły w obszarze akademickim: jej instytucjonalnej reprezentacji w postaci zakładów i pracowni w polskich uczelniach oraz obecności pedagogiki szkolnej/pedagogiki szkoły w kształceniu akademickim (przedmiot kształcenia/kierunek/specjalność). Zdecydowaliśmy się na przeprowadzenie sondażu stanowiącego podstawę ustalenia istniejących w poszczególnych uczelniach rozbieżności nomenklaturowych, strukturalnych i programowych. Przygotowane zostało narzędzie badawcze (ankieta) oraz baza istniejących w Polsce jednostek organizacyjnych pedagogiki szkolnej (prof. dr hab. Beata Przyborowska wraz z powołanym podzespołem badawczym). Praco- i czasochłonny sondaż został zrealizowany w roku akademickim 2013/14. Analizę zgromadzonych danych przeprowadzili członkowie Zespołu.

Zwieńczeniem tego etapu prac była ogólnopolska konferencja naukowa *Pedagogika szkolna/szkoły: protokół rozbieżności. Nowe otwarcie (Poznań, 25.11.2014)*, zorganizowana przez Zadaniowy Zespół Pedagogiki Szkolnej przy KNP PAN, Wydział Studiów Edukacyjnych UAM w Poznaniu, Pracownię Pedagogiki Szkolnej WSE UAM. Patronat nad konferencją objął Komitet Nauk Pedagogicznych PAN oraz dziekan Wydziału Studiów Edukacyjnych UAM w Poznaniu prof. zw. dr hab. Zbyszko Melosik. Celem konferencji była prezentacja wyników sondażu, osadzenie ich w szerszym kontekście oraz dyskusja nad szansami i barierami rozwoju pedagogiki szkoły/szkolnej. W konferencji wzięło

udział 75 pracowników naukowych z kilkudziesięciu uczelni oraz przedstawiciele instytucji edukacyjnych (w załączeniu – program konferencji). Spotkanie zainicjowało debatę na temat aktualnego stanu pedagogiki szkolnej/pedagogiki szkoły, kontrowersji wokół jej definiowania oraz perspektyw rozwoju.

Bieżące prace Zespołu ogniskują się wokół przygotowywanej publikacji (pt. *Pedagogika szkolna/szkoły: protokół rozbieżności. Nowe otwarcie*), która zawierać będzie poszerzone wystąpienia oraz głosy konferencyjne. W najbliższych planach jest też kolejna monografia tematyczna oraz praca nad treściami i efektami kształcenia w ramach przedmiotu *pedagogika szkoły* (przedmiot adresowany do studentów pedagogiki oferujący pedagogiczny ogląd szkoły).

ZAŁĄCZNIK – PROGRAM KONFERENCJI:
PEDAGOGIKA SZKOLNA/SZKOŁY: PROTOKÓŁ ROZBIEŻNOŚCI.
NOWE OTWARCIE

Zespół Zadaniowy Pedagogiki Szkolnej przy
KNP PAN

Wydział Studiów Edukacyjnych UAM w Poznaniu
Pracownia Pedagogiki Szkolnej WSE UAM

Ogólnopolska Konferencja Naukowa na temat:

Pedagogika szkolna/szkoły: protokół rozbieżności. Nowe otwarcie

(Poznań, 25 listopada 2014, Collegium Minus, ul. Wieniawskiego 1, s. XVII)

organizowana pod patronatem:

Komitetu Nauk Pedagogicznych PAN

Dziekana Wydziału Studiów Edukacyjnych Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu prof. zw. dra hab. Zbyszko Melosika

Komitet Programowy Konferencji:

Przewodnicząca: prof. zw. dr hab. Maria Dudzikowa (UAM)

Sekretarz naukowy: dr Renata Wawrzyniak-Beszterda (UAM)

dr Natalia Bednarska (WSP ZNP)

dr Sylwia Jaskulska (UAM)

dr Mateusz Marciniak (UAM)

dr hab. prof. ChAT Renata Nowakowska-Siuta (ChAT)

dr hab. prof. UZ Inetta Nowosad (UZ)

prof. zw. dr hab. Beata Przyborowska (UMK)

PROGRAM KONFERENCJI

9.00–10.15 Rejestracja uczestników (+ bufet śniadaniowy)

10.30–10.45 Otwarcie konferencji:

prof. zw. dr hab. Zbyszko Melosik

Dziekan Wydziału Studiów Edukacyjnych UAM w Poznaniu

prof. zw. dr hab. Bogusław Śliwerski

Przewodniczący Komitetu Nauk Pedagogicznych PAN

prof. zw. dr hab. Maria Dudzikowa

Wiceprzewodnicząca Komitetu Nauk Pedagogicznych PAN

10.45–11.45 Wystąpienia członków Zespołu Pedagogiki Szkolnej wprowadzające w problematykę konferencji:

10.45–11.10 dr hab. prof. ChAT Renata Nowakowska-Siuta – *Debaty dotyczące pedagogiki szkolnej w krajach anglosaskich – co z nich wynika dla Polski?*

11.10–11.35 dr hab. prof. UZ Inetta Nowosad – *Geneza i rozwój pedagogiki szkolnej w Niemczech. Co z tego dla nas wynika?*

11.35–11.45 prof. zw. dr hab. Beata Przyborowska, dr Natalia Bednarska (WSP ZNP) *Raport z badań nad kondycją pedagogiki szkolnej – wprowadzenie*

11.45–12.00 Przerwa na kawę

12.00–13.15 Prezentacja wyników badań (oraz dyskusja nad nimi) dotyczących miejsca pedagogiki szkoły/szkolnej w strukturze podstawowych jednostek organizacyjnych polskich uczelni wyższych oraz programach kształcenia studiów pedagogicznych zrealizowanych przez Zespół Pedagogiki Szkolnej przy KNP PAN – członkowie Zespołu Zadaniowego Pedagogiki Szkolnej.

Referują:

dr Bożena Dusza (Uniwersytet Rzeszowski)

dr Anna Batiuk (Uniwersytet Rzeszowski)

mgr Monika Zielińska (Uniwersytet Rzeszowski)

dr Małgorzata Kozak (Uniwersytet Jagielloński)

dr Marek Kościelniak (Uniwersytet Jagielloński)

mgr Anna Rożdżyńska (Uniwersytet Jagielloński)

dr hab. prof. UKW Ryszarda Cierzniewska (Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy)

dr Alicja Delecka-Bury (Akademia Sztuki w Szczecinie)

dr hab. prof. US Elżbieta Perzycka (Uniwersytet Szczeciński)

dr Ireneusz Bochno (Instytut Badań Edukacyjnych w Warszawie)

dr Ewa Bochno (Uniwersytet Zielonogórski)

dr Mateusz Marciniak (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu)

dr Sylwia Jaskulska (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu)

dr Radosław Nawrocki (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu)

mgr Matylda Pachowicz (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu)

dr Renata Wawrzyniak-Beszterda (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu)

dr Magdalena Grochowalska (Uniwersytet Pedagogiczny im. KEN w Krakowie)

dr Zuzanna Zbróg (Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach)

dr Natalia Bednarska (Wyższa Szkoła Pedagogiczna ZNP w Warszawie)

13.15–13.30 Wnioski z badań: dr Natalia Bednarska (WSP ZNP w Warszawie)

13.30–14.00   **Dyskusja**

14.00–15.00   **Przerwa obiadowa + kawa**

15.00–16.15   **Nadesłane głosy w dyskusji (w kolejności wystąpień):**

dr hab. prof. UW Małgorzata Żytka (Uniwersytet Warszawski)

dr hab. prof. UKW Ryszarda Cierzniewska (Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy)

dr Marek Kościelniak (Uniwersytet Jagielloński)

dr hab. Hanna Kędzierska (Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie)

dr Monika Jakubowska (Uniwersytet Warszawski)

dr hab. prof. KUL. Adam Maj (Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II)

mgr Jarosław Kotliński (Dolnośląska Szkoła Wyższa we Wrocławiu)

dr Magdalena Grochowalska (Uniwersytet Pedagogiczny im. KEN w Krakowie)

dr Marta Krasuska-Betiuk (Akademia Pedagogiki Specjalnej w Warszawie)

dr Ewa Bochno (Uniwersytet Zielonogórski)

dr Małgorzata Kozak (Uniwersytet Jagielloński)

mgr Matylda Pachowicz (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu)

mgr Michał Sieradzan-Przybyłowicz (Centrum Pedagogiki Praktycznej w Warszawie)

16.15–17.30   **Panel pt. *Co dalej z pedagogiką szkolną?* moderowany przez prof. zw. dr hab. Marię Dudzikową (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu) z udziałem:**

mgr Mirosławy Grzemby-Wojciechowskiej (dyrektor Szkoły Podstawowej nr 5 im. Romualda Traugutta w Poznaniu)

prof. zw. dr hab. Doroty Klus-Stańskiej (Uniwersytet Gdański)

prof. zw. dra hab. Aleksandra Nalaskowskiego (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu)

dr hab. prof. DSW Mirosławy Nowak-Dziemianowicz (Dolnośląska Szkoła Wyższa we Wrocławiu)

prof. zw. dra hab. Bogusława Śliwerskiego (Akademia Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej w Warszawie, Chrześcijańska Akademia Teologiczna w Warszawie)

17.30   **Podsumowanie obrad: prof. zw. dr hab. Maria Dudzikowa
prof. zw. dr hab. Bogusław Śliwerski**

